

**O PARTNERSTWACH
LOKALNYCH
I GMINNYCH MODELACH**

pilotażowe wdrożenia

**O PARTNERSTWACH
LOKALNYCH
I GMINNYCH MODELACH**

pilotażowe wdrożenia

spis treści

3	Wprowadzenie
7	Standard Partnerstw Lokalnych
9	Standard Pracy Socjalnej
11	Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej
13	Standard Zdrowia
15	Standard Zatrudnienia i Edukacji
17	Standard Streetworkingu
20	O Partnerstwach Lokalnych
34	Publikacje

► Wprowadzenie

Opracowane standardy usług dla ludzi bezdomnych doczekały się ważnego momentu – testowania ich. Dokument, który do tej pory był wyłącznie produktem teoretycznym zostanie poddany surowej recenzji, będzie testowany przez realizatorów pilotażowych wdrożeń Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności. Przez 18 miesięcy w 19 Partnerstwach rozsianych na obszarze całego kraju będą pilotażowo wdrażane Standardy w sześciu obszarach: partnerstw lokalnych, pracy socjalnej, mieszkalnictwa i pomocy doraźnej, zatrudnienia i edukacji, zdrowia oraz streetworkingu. Każde z Partnerstw testujących Standardy wspierane jest przez realizatorów projektu. Wszystkie testujące podmioty otrzymały dofinansowanie na realizację zaproponowanego przez siebie projektu wdrażającego Standardy. Łącznie na realizację wdrożeń przeznaczono około 15 mln złotych. Celem pilotażowych wdrożeń jest przetestowanie i zweryfikowanie Standardów oraz Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności, które doprowadzić ma do powstania ostatecznego kształtu Modelu oraz do stworzenia rozwiązań systemowych, programowych i legislacyjnych.

Czytelnik w niniejszej broszurze znajdzie podstawowe informacje o Partnerstwach Lokalnych wdrażających Standardy. Same podmioty zostały wyłonione w dwuetapowym postępowaniu konkursowym. W pierwszym jego etapie wybrano 30 Partnerstw Lokalnych, które przeszły modułowe szkolenia z zakresu Modelu Gminnego Standardu. W podmiotach tych przeprowadzono też diagnozę stanu systemu pomocy ludziom bezdomnym, jak i samej populacji ludzi bez domu. Działania te wyposażyły Partnerstwa w odpowiednią wiedzę umożliwiającą przygotowanie projektów testujących Standardy. Drugi etap wyłaniania realizatorów pilotaży polegał na przeprowadzeniu

naboru wniosków projektowych i realizacji postępowania, w ramach którego wyłoniono Partnerstwa z najwyżej ocenionymi projektami. Ostatecznie Gminny Model testować będzie 19 Partnerstw Lokalnych, które otrzymały dofinansowanie na realizację zaproponowanych przez siebie projektów. Postępowanie zostało tak skonstruowane, aby Standardy były testowane zarówno w dużych gminach (powyżej 100 tys. mieszkańców), jak i średnich (od 20 do 100 tys. mieszkańców) oraz małych (poniżej 20 tys. mieszkańców). Partnerstwa są zróżnicowane nie tylko pod względem wielkości, ale również charakteru – testują gminy miejskie, miejsko-wiejskie i wiejskie. Przedkładane przez Partnerstwa projekty zostały opracowane w oparciu o wspomniane diagnozy lokalne, w których określono zasoby, możliwości, a także opisano sytuację systemu pomocy osobom bezdomnym w gminie. W diagnozie rekomendowano również wdrożenie najbardziej potrzebnych rozwiązań.

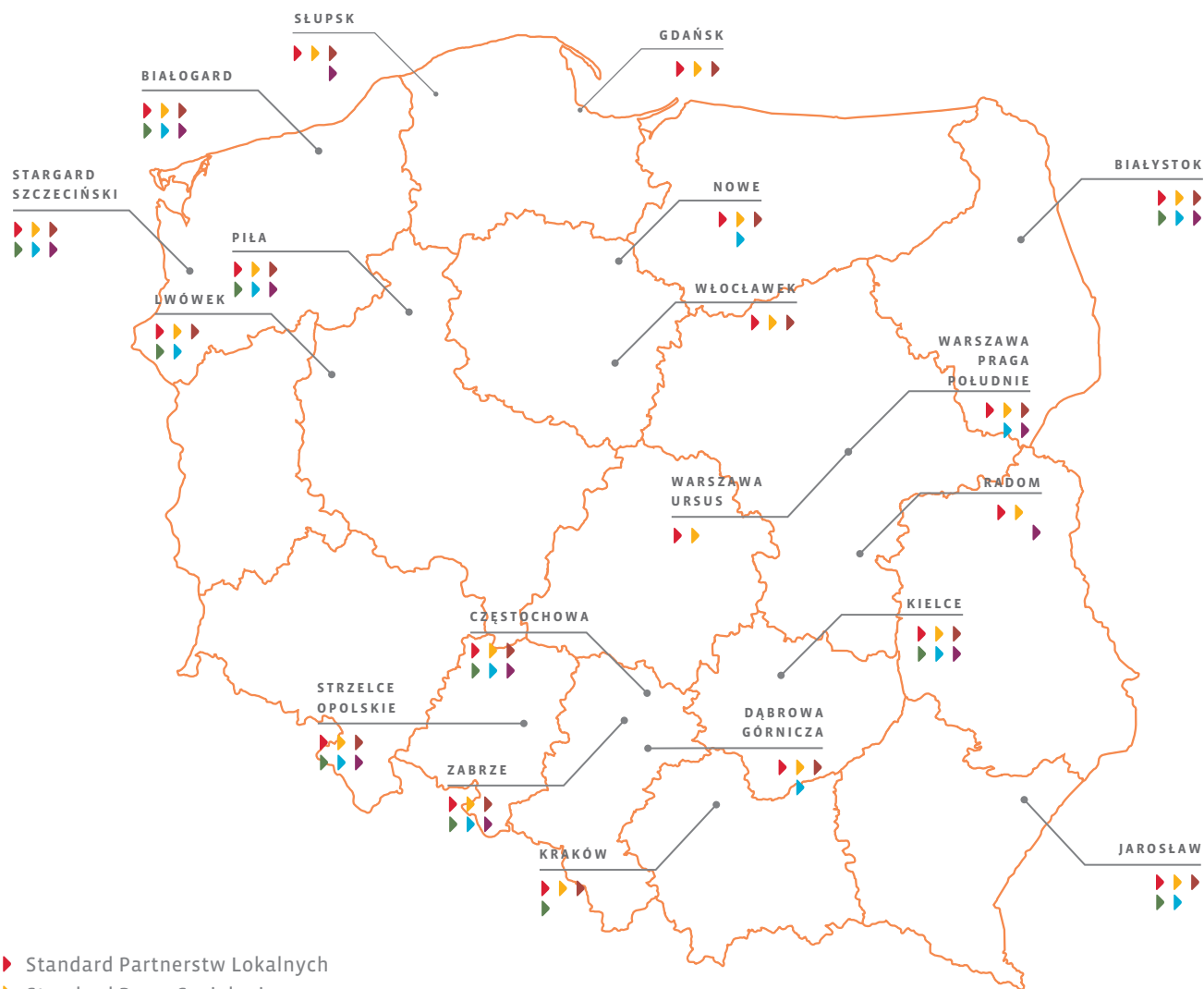
Każde z Partnerstw Lokalnych w realizacji wdrożeń pilotażowych wspierane jest przez partnerów projektowych (tj. CARITAS Diecezji Kieleckiej, Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Stowarzyszenie OTWARTE DRZWI, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, Związek Organizacji Sieci Współpracy BARKA, Stowarzyszenie MONAR). Partnerzy projektu wyznaczają opiekunów Partnerstw Lokalnych, którzy są wsparciem w procesie realizacji pilotażowych wdrożeń, monitoringu założonych działań oraz czuwają nad zgodnością podejmowanych działań ze Standardami. Wdrażane rozwiązania będą monitorowane oraz poddane audytowi naukowemu, co ma podnieść jakość realizowanych wdrożeń oraz pozwolić wyciągnąć możliwe pełne wnioski z pilo-

taży, a w konsekwencji udoskonalić testowane Standardy. W oparciu o doświadczenia pilotażowych wdrożeń, a więc testowania Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności przez Partnerstwa Lokalne zostaną wypracowane ostateczne wersje Modelu gswb. Fundamentem, na którym będzie budowana ostateczna wersja Modelu, staną się doświadczenia z praktycznego wdrażania standardów w pilotażu.

Prezentowana broszura dzieli się na dwie części. Pierwsza prezentuje zakres wdrożeń przewidziany w Partnerstwach Lokalnych w podziale na sześć obszarów – partnerstwa lokalne, praca socjalna, mieszkalnictwo i pomoc doraźna, zdrowie, zatrudnienie i edukacja, streetworking. W każdym z obszarów przedstawiono zakres usług, jaki w danym standardzie jest wdrażany. Natomiast druga część broszury prezentuje wszystkie Partnerstwa Lokalne testujące Gminne Modele. Czytelnik znajdzie tam podstawowe informacje o Partnerstwach, wielkość realizowanych wdrożeń oraz dane o liczbie testowanych Standardów.

Życzymy inspirującej lektury.

Mapa z 19 Partnerstwami
biorącymi udział w pilotażowym
wdrażaniu Modelu GSWB

- ▶ Standard Partnerstw Lokalnych
- ▶ Standard Pracy Socjalnej
- ▶ Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej
- ▶ Standard Zdrowia
- ▶ Standard Zatrudnienia i Edukacji
- ▶ Standard Streetworkingu

STANDARD PARTNERSTW LOKALNYCH

Partnerstwo lokalne to płaszczyzna współpracy pomiędzy partnerami reprezentującymi różne obszary życia społeczno-gospodarczego. Partnerzy trwale i systematycznie projektują i realizują działania, których celem jest: identyfikowanie i rozwiązywanie lokalnych problemów, budowanie tożsamości społeczności lokalnej, spójnego społecznie środowiska lokalnego, w którym każdy obywatel ma odpowiednie warunki rozwoju osobistego i społecznego. Partnerstwo cechuje długotrwałość działania, różnorodność podmiotów w nim uczestniczących, dobrowolność.

GDZIE WDRAŻANE

Pilotażowe wdrożenia umożliwią instytucjom i organizacjom obywatelskim budowanie platformy aktywnej, spontanicznej współpracy. Standard Partnerstwa Lokalnego wdrażać będzie wszystkie 19 Partnerstw: Białogard, Białystok, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gdańsk, Jarosław, Kielce, Kraków, Lwówek Wielkopolski, Nowe Piła, Radom, Słupsk, Stargard Szczeciński, Strzelce Opolskie, Warszawa Praga Południe, Warszawa Ursus, Włocławek, Zabrze.

PREWENCJA

Partnerstwa będą pracować w obszarze: prewencji, interwencji i integracji. Działania prewencyjne skierowane zostaną do osób zagrożonych bezdomnością oraz znajdujących się w warunkach niezabezpieczonego lub nieadekwatnego zamieszkania (mieszkających w lokalach o złych warunkach technicznych, przeludnionych, zagrożonych eksmisją itp.).

Poszczególne Partnerstwa planują opracowanie strategii rozwiązywania problemu bezdomności w danej gminie w celu ujednolicenia systemu wsparcia oraz poprawienia skuteczno-

ści działań kierowanych do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

Do współpracy i tworzenia polityki społecznej przewidziano zaproszenie organizacji i instytucji działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych np. Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Powiatowe Urzędy Pracy, Wojewódzkie Urzędy Pracy, Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej, kuratorów, kościoły i organizacje kościelne, spółdzielnie mieszkaniowe, miejskie zakłady zasobów lokalowych, straż miejską, policję, instytucje ochrony zdrowia oraz inne organizacje obywatelskie.

W celu promocji oraz poszerzenia działalności planuje się zaangażowanie mass mediów. Planowane są artykuły sponsorowane w gazetach lokalnych, dystrybuowane będą ulotki, plakaty i gadżety. Informacje o przebiegu projektu umieszczane będą na stronach internetowych. Idea pilotażu propagowana będzie poprzez konferencje, seminaria lub debaty panelowe otwierające wdrażanie Gminnych Standardów Wychodzenia z Bezdomności. Niektóre Partnerstwa przewidziały stworzenie i pokaz

krótkometrażowych filmów, inne planują reportaże radiowy i informacyjną kampanię radiową zapoznającą społeczność lokalną z problematyką bezdomności i sposobami jej rozwiązywania. Większość Partnerstw realizować będzie spotkania z młodzieżą szkół średnich, studentami w celu zapoznania ich z problematyką bezdomności oraz włączenia w wolontariat. Dodatkowo zaplanowano konkurs literacki i plastyczny o tematyce bezdomności.

Skuteczność działań poszczególnych Partnerstw będzie monitorowana podczas systematycznych spotkań, najczęściej comiesięcznych. Koalicje w swoich działaniach planują włączenie osób, które doświadczyły bezdomności, do udziału w konferencjach, seminariach, debatach panelowych itp.

INTERWENCJA

Działania w tym obszarze kierowane są do osób bezdomnych przebywających w miejscach publicznych, nieprzeznaczonych do zamieszkania (dworce, parki, ulice), a także przebywających w placówkach dla osób bezdomnych. Sytuacja osób bez domu będzie monitorowana (rozwój pracy zespołów interdyscyplinarnych i streetworkingu) oraz tworzone będą i rozwijane lokalowe punkty pomocy interwencyjnej i doraźnej (punkty interwencji kryzysowej, punkty wydawania odzieży, ogrzewalnie, itp.).

INTEGRACJA

Tworzone i rozwijane będą warunki lokalowe, przede wszystkim w formie wdrażania mieszkań wspieranych i wspólnot. W ramach rozwijania procesów reintegracyjnych będzie realizowane zatrudnienie na otwartym rynku pracy, a Partnerstwa zawiązywać będą koalicje z lokalnymi przedsiębiorcami, promować zatrudnienie wspierane, staże, przygotowanie zawodowe w ramach Centrów Integracji Społecznej. Rozwijana będzie ekonomia społeczna poprzez zakładanie spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych, a jej działaniami objęte zostaną osoby zadłużone i zagrożone eksmisją.

Partnerstwa propagować będą ideę samopomocy w grupach wsparcia oraz tworzenia miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Jedno z Partnerstw proponuje opracowanie partnerskiego programu na rzecz wychodzenia z bezdomności, uwzględniającego działania promujące ofertę podmiotów ekonomii społecznej zatrudniających osoby bezdomne. Przewidziane są również szkolenia dla pracowników z zakresu usług wdrażanych w ramach pilotowanych standardów.

NA ZAKOŃCZENIE ▶ Poszczególne Partnerstwa zamierzają wypracować zasady współdziałania, poprawić i uspołnić system wychodzenia z bezdomności w swoich gminach, wypracować strategie rozwiązywania problemów osób bezdomnych i włączyć je w system rozwiązywania problemów społecznych na danym obszarze. Aby zwiększyć skuteczność działań i zapewnić ich ciągłość również po zakończonym projekcie, planuje się wykorzystać wszystkie zasoby ludzkie i instytucjonalne istniejące w danej społeczności. Ważnym elementem działań będzie wymiana doświadczeń, odbycie szkoleń dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb, a także edukacja społeczności lokalnej.

STANDARD PRACY SOCJALNEJ

Standard zbiera i porządkuje działania realizowane w zakresie pracy socjalnej wobec osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, charakteryzuje uniwersalne wskazówki wpisane w istotę pracy socjalnej, jak również treści kluczowe dla Partnerstw Lokalnych i ich współpracy w tym zakresie. Określa normy realizacji działań w pracy socjalnej z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością, opisujące właściwe zachowania wobec tych osób, a zarazem sposób pracy (tryb postępowania metodycznego), gwarantujący pożądaną jakość realizowanych działań, wyznaczający zasady oraz kolejność podejmowanych czynności. Standard określa katalog optymalnych usług w zakresie niezbędnym dla skutecznej realizacji celów pracy socjalnej ze wskazaną grupą odbiorców, dając przy tym możliwość zachowania lub budowania różnorodnego systemu wsparcia ludzi bezdomnych na poziomie gmin.

GDZIE WDRAŻANE

Wszystkie wyłonione w postępowaniu konkursowym Partnerstwa planują realizację Standardu Pracy Socjalnej. Standard będzie zatem testowany w 19 Partnerstwach Lokalnych.

ZAKRES

Zakres przewidzianych zadań wskazuje na kierunki działań jakie będą wdrażane w ramach pracy socjalnej zgodnej ze Standardem. Koncentrują się wokół aktywizacji i integracji społecznej osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością oraz zwiększania efektywności jej wykorzystania, a także wokół profilaktyki.

JAK

Partnerstwa zamierzają wykorzystywać metodę pracy z jednostką, w mniejszym zakresie pracę z grupą oraz środowiskiem lokalnym. Zaplanowano oddziaływanie na trzech poziomach: profilaktyki, interwencji oraz integracji, zachowując przy tym interdyscyplinarność i kompleksowość działań skierowanych do klientów. Praca realizowana będzie w ramach zespołów interdyscyplinarnych, które skoncentrują się na wspieraniu

działalności pracownika socjalnego przez specjalistów właściwych dla sytuacji osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością.

ODBIORCY USŁUGI

Wybrane poniżej działania wskazują z jakich możliwości skorzystały gminy. Odbiorcami usługi będą w większości (ponad 36%) osoby bezdomne przebywające w placówkach, co pozwoli na usystematyzowanie pracy z nimi oraz ich aktywizację społeczną prowadzącą do usamodzielnienia. Drugą dużą grupę odbiorców stanowią będą przebywający w miejscach niemieszkalnych (ponad 23%). Jedną piątą (20%) objętych pilotażowym wdrażaniem to zagrożeni bezdomnością, w tym głównie zagrożeni eksmisjami z powodu zadłużeń czynszowych. Działaniami z zakresu pracy socjalnej w ramach wdrażanych projektów zostanie objętych nie mniej niż 2 616 osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności zostaną zawarte z 527, zaś kontrakty socjalne z kolejnymi 725 uczestnikami pilotażowych wdrożeń.

SPECJALIŚCI I ICH WSPARCIE W POMAGANIU

Przewidziano zatrudnienie pracowników socjalnych, asystentów oraz specjalistów wspomagających pracownika socjalnego, w tym prawników, pedagogów, terapeutów uzależnień, mediatorów, superwizorów oraz doradców zawodowych. Ma to służyć zwiększeniu skuteczności pracy socjalnej oraz jej usystematyzowaniu. Przewidziano szkolenia zewnętrzne, które mają przyczynić się do podniesienia jakości świadczonych pracy socjalnej, poradnictwo superwizyjne oraz wsparcie psychologiczne pracowników socjalnych zapobiegające wypaleniu zawodowemu.

INNOWACYJNOŚĆ W DZIAŁANIU

Jedno z Partnerstw Lokalnych planuje przeniesienie punktu ciężkości ze świadczeń o charakterze materialnym na rzecz świadczeń pozamaterialnych, w szczególności pracy socjalnej. Planuje się również działania zmierzające do podjęcia efektywniejszej współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi, poprawę przepływu informacji, uszczelnianie systemu realizowanych świadczeń, celowego adresowania wsparcia, adekwatnego do potrzeb klientów. We wdrożeniach przewidziano kompleksowe wsparcie obejmujące usługi o charakterze psychologiczno-motywacyjnym, jak i ofertę ukierunkowaną na reintegrację społeczną. Planowane są działania koncentrujące się na ujednoczeniu procedur postępowania z klientami.

REINTEGRACJA

Działania przewidziane w obszarze reintegracji koncentrują się na zindywidualizowanych formach wieloaspektowego wsparcia, dążeniu do poprawy funkcjonowania i sytuacji życiowej osób bezdomnych, udzielaniu wsparcia emocjonalnego oraz w utrzymaniu stanu samodzielności życiowej. Zatrudnieni

specjaliści wykorzystywać będą narzędzia reintegracji społecznej i zawodowej dostosowując formy pracy socjalnej do sytuacji danej osoby. Relację z klientem będą budować przez pryzmat jego sytuacji i możliwości.

PROFILAKTYKA

Zaplanowane przez Partnerstwa działania na poziomie profilaktyki polegać będą m.in. na wskazaniu możliwości skorzystania z pomocy, pobudzaniu aktywności społecznej i zawodowej, pomocy w uzyskaniu świadczeń pieniężnych i rzeczowych, inicjowaniu, wspieraniu, prowadzeniu i uczestniczeniu w kampaniach społecznych i informacyjnych. Praca będzie świadczona w oparciu o metodę asystowania rodzinie.

INTERWENCJA

W ramach interwencji Partnerstwa przewidziały m.in. informowanie o możliwości uzyskania pomocy, kierowanie aktywności klientów na bardziej pożądaną społecznie, podejmowanie działań w obrębie redukcji szkód, udzielanie wsparcia w uzyskiwaniu świadczeń, a także monitorowanie miejsc niemieszkalnych. Wykorzystywaną metodą pracy będzie streetworking.

INTEGRACJA

W obszarze integracji Partnerstwa zamierzają wdrażać udzielanie wsparcia emocjonalnego, prowadzenie działań w zakresie aktywizacji zawodowej, społecznej i edukacji, a także działań w zakresie inspirowania i organizowania społeczności lokalnej na rzecz wsparcia społecznego osób bezdomnych. Wdrażaną metodą pracy będzie asystowanie w usamodzielnianiu się z elementami profilaktyki.

NA ZAKOŃCZENIE ▶ Implementacja lokalna w fazie pilotażu Standardu Pracy Socjalnej przyczyni się do zwiększenia wykorzystania stosowanych dotychczas w niewielkim zakresie wielowymiarowych rozwiązań, a także do projektowania coraz bardziej uporządkowanego systemu wsparcia osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Wdrożenie i przetestowanie Standardu Pracy Socjalnej może dać dobre wzory postępowania oraz wpłynąć na integrację środowiska.

STANDARD MIESZKALNICTWA I POMOCY DORAŻNEJ

Standard w zakresie mieszkalnictwa i pomocy doraźnej opisuje i definiuje usługi związane z zakwaterowaniem osób bezdomnych i świadczeniem pomocy doraźnej, mającej na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb. Partnerstwa Lokalne wyłonione w drugim etapie konkursu na wykonanie pilotażowego wdrażania Standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowania Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności otrzymają wsparcie na testowanie wybranych usług.

Na Standard składają się cztery modele rozwiązań nazwane drabinką, paletą, mieszkaniem najpierw oraz wspólnotą. W pierwszym osoba bezdomna pokonuje kolejno szczeble różnych usług układających się w łańcuch od pomocy doraźnej, ogrzewalni, do mieszkań wspieranych, treningowych, czego celem jest uzyskanie pełnej samodzielności życiowej. Zestaw proponowanych usług można traktować jako paletę, z której klient wybiera te usługi, które w danym momencie są najbardziej adekwatne i najlepiej odpowiadają jego potrzebom. Nowatorskim modelem w Standardzie jest bezwarunkowe dostarczanie mieszkań oraz specjalistycznego wsparcia osobom bezdomnym – mieszkanie najpierw. Przewidziano również stosowanie modelu wspólnotowego, wyrosłego w nurcie samopomocowym.

GDZIE WDRAŻANE

Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej w ramach pilotażowego wdrażania testować będzie 17 Partnerstw Lokalnych: Białystok, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gdańsk, Jarosław, Kielce, Lwówek Wielkopolski, Nowe, Piła, Radom, Słupsk, Stargard Szczeciński, Strzelce Opolskie, Warszawa Praga Południe, Włocławek, Zabrze.

OGRZEWALNIA

W 5 Partnerstwach planuje się wdrożenie placówki pomocy doraźnej, jaką jest ogrzewalnia. Partnerstwa deklarują zatrudnienie przynajmniej dwóch opiekunów, jak również otwarcie takiej placówki najczęściej w porach od 19:00 do 7:00. Według deklaracji ogrzewalnie dla osób pozostających bez schronienia utworzone zostaną dla średnio 20-30 osób.

SCHRONISKO I NOCLEGOWNIA

Trzy Partnerstwa Lokalne będą podnosić standard schroniska. Przewiduje się wykonanie prac adaptacyjno-dostosowawczych oraz udzielanie poradnictwa psychologicznego, zawodowego w celu usamodzielnienia osób bezdomnych. W jednym z Partnerstw Lokalnych powstanie noclegownia przeznaczona docelowo dla 20 osób bezdomnych. Korzystającym z tej usługi, poza zapewnieniem elementarnych potrzeb bytowych i świadczeniem doraźnej pomocy przedmedycznej, oferowana będzie praca socjalna oraz poradnictwo psychologiczne.

DOM DLA BEZODMNYCH

Dwa Partnerstwa planują stworzyć schroniska profilowane (tymczasową placówkę z możliwością długotermi-

nowego pobytu, jak również oferującą schronienie klientom, którzy z różnych względów wymagają opieki specjalistycznej). W obu Partnerstwach schronisko profilowane powstanie w budynku już istniejącym, zostanie zatrudniona kadra niezbędna do funkcjonowania placówki, czyli opiekunowie, pielęgniarka, lekarz, psycholog.

MIESZKANIA WSPIERANE

W większości pilotażowych wdrożeń planowane jest utworzenie lub podniesienie dotychczasowych warunków mieszkaniowych, bytowych oraz powoływanie placówek wsparcia dziennego. Największym zainteresowaniem cieszy się usługa mieszkań wspieranych, czyli placówek samodzielnego zamieszkania stanowiących element pośredni pomiędzy zamieszkaniem zbiorowym a samodzielnym egzystowaniem w środowisku. Trzy Partnerstwa deklaruje utworzenie mieszkań wspieranych kierowanych do osób bezdomnych, które wykazują największe szanse na usamodzielnienie. Utworzone mieszkania umożliwią całonocny pobyt na czas określony, a jego celem ma być nabywanie samodzielności oraz pomoc w integracji ze społecznością lokalną. W trakcie pobytu klient objęty będzie Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności. Osoby mieszkające w mieszkaniach wspieranych będą miały dostęp do porad doradcy zawodowego, lekarza, pomocy psychologa i innych specjalistów. Partnerstwa Lokalne zakładają, że osoby mieszkające będą ponosić część kosztów utrzymania zajmowanych lokali. Większość Partnerstw Lokalnych zakłada kontynuację prowadzenia mieszkań po zakończeniu pilotażowych wdrożeń. Realizacja standardu mieszkań wspieranych jest różna w różnych Partnerstwach. W jednych planuje się utworzenie jednego mieszkania dla 3 osób bezdomnych, w innych utworzenie 20 mieszkań, gdzie znacznie więcej osób uzyska pomoc i wsparcie.

POMOC DORAŻNA

W ramach wdrażania usług z zakresu pomocy doraźnej tworzone będą punkty informacyjno-konsultacyjne. W miejscach tych osoby bezdomne będą uzyskiwać informacje na temat wsparcia doraźnego i długofalowego, doradztwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, medycznego. Trzy Partnerstwa Lokalne planują podjąć działania w celu przystosowania łazni do odpowiedniego standardu, stworzyć warunki zachowania intymności dla kobiet i mężczyzn. Propozycje utworzenia świetlicy deklarują 2 Partnerstwa Lokalne, z których jedno chce wyremontować i zakupić wyposażenie do świetlicy, a drugie proponuje zagospodarowanie pomieszczeń noclegowni na potrzeby świetlicy dla osób bezdomnych. Oprócz wyżej wymienionych punktów pomocy doraźnej przewidziane jest testowanie usług jadłodajni oraz punktu wydawania żywności.

MIESZKANIE NAJPIERW

Dwa Partnerstwa Lokalne planują testować model mieszkania najpierw. Fundamentem jest tu założenie, że sam fakt posiadania mieszkania spowoduje u osoby bezdomnej potrzebę wzrostu aktywności oraz działań mających na celu utrzymanie tegoż lokalu i konstruktywne funkcjonowanie w nim.

WSPÓLNOTY

Alternatywną dla testowanych metod będzie model wspólnotowy, charakteryzujący się uzyskaniem wsparcia i pomocy w domach wspólnotowych dla osób bezdomnych i rodzin, jak i osób zagrożonych utratą domu.

STANDARD ZATRUDNIENIA I EDUKACJI

W obszarze Standardu przewidziane są działania związane z aktywizacją społeczną, zawodową, edukacją zawodową i ogólnorozwojową oraz tematyką zatrudnienia wspieranego z uwzględnieniem przedsiębiorstw ekonomii społecznej.

Wdrażanie Standardu lub jego elementów ma rozbudzać w osobie bezdomnej potrzebę podejmowania aktywności społecznej i zawodowej, korzystania ze wsparcia instytucji rynku pracy, wyposażenia w wiedzę i umiejętności niezbędne do poruszania się na rynku pracy oraz zdobycia i utrzymania się w stałym zatrudnieniu. Zatrudnienie wspierane postulowane w tym standardzie umożliwia skierowanie osoby bezrobotnej i bezdomnej do przedsiębiorstwa społecznego lub okresowe zatrudnienie w przedsiębiorstwie lub instytucji.

GDZIE WDRAŻANE

Spośród 19 Partnerstw Lokalnych 14 zdecydowało się na realizację Standardu Zatrudnienia i Edukacji. Są to: Białogard, Białystok, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Jarosław, Kielce, Łwówek Wielkopolski, Nowe, Piła, Stargard Szczeciński, Strzelce Opolskie, Warszawa Praga Południe, Zabrze.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA

Zainteresowanie Partnerstw poszczególnymi obszarami i elementami Standardu Zatrudnienia i Edukacji jest zróżnicowane. Większość z nich największy nacisk kładzie na aktywizację społeczną i zawodową, ale są też takie, które koncentrują się wyłącznie na aktywizacji społecznej. Żadne jednak Partnerstwo nie pomija tego obszaru w planowanych działaniach, zarówno w zakresie prewencji, jak i interwencji. Niektóre Partnerstwa oddzieliły działania prewencyjne od interwencyjnych i założyły prowadzenie Klubów Integracji Społecznej oddzielnie dla osób bezdomnych i dla osób zagrożonych bezdomnością. Spośród różnych form aktywizacji najczęściej wybierane są: treningi, warsztaty umiejętności, grupy wsparcia i poradnictwo indywi-

dualne. Formuła Klubów Integracji Społecznej jest chętnie i powszechnie wykorzystywana w działaniach z obszaru aktywizacji społecznej. Zakres tematyczny treningów każde z Partnerstw planuje w zależności od potrzeb występujących w danym środowisku. Wśród działań aktywizujących zawodowo najbardziej popularne są formy indywidualne, a w szczególności poradnictwo zawodowe, opracowywanie Indywidualnych Planów Działania (IPD), świadczenie pośrednictwa pracy i wsparcie trenera pracy. Wśród Partnerstw są takie, które planują sporządzenie IPD dla dużej liczby beneficjentów (nawet do 60). Prawie każde Partnerstwo zwraca uwagę na konieczność stosowania poradnictwa psychologicznego, prawnego, doradztwa zawodowego i współpracy z trenerem pracy.

SPECJALIŚCI

Partnerstwa przewidują zatrudnienie specjalistów, a w szczególności: doradców zawodowych, trenerów pracy, prawników, pośredników pracy, psychologów i terapeutów.

EDUKACJA ZAWODOWA I OGÓLNOROZWOJOWA

W zakresie edukacji zawodowej i ogólnorozwojowej Partnerstwa zamierzają rozbudzać zainteresowania poznawcze, podnosić kompetencje zawodowe i umiejętności życiowe osób zagrożonych utratą domu i bezdomnych. Główną formą edukacji w tym zakresie są szkolenia i kursy zawodowe. Szkolenia zawodowe dotyczą zwykle nabycia umiejętności technicznych, np. obsługi wózków widłowych, kasy fiskalnej itp. Większość Partnerstw za niezbędną umiejętność zawodową uważa znajomość obsługi komputera, stąd szkolenia informatyczne są w tym obszarze traktowane jako priorytetowe. Z kolei prace wykonywane przez mieszkańców na rzecz placówki traktowane są zarówno jako element aktywizujący społecznie, jak i możliwość zdobycia praktycznych umiejętności zawodowych, np. w zakresie prac budowlanych, porządkowych i kulinarnych. Natomiast motywowanie i wspieranie osób bezdomnych w podejmowaniu bądź kontynuowaniu nauki w systemie kształcenia dorosłych jest raczej nieobecne w projektowanych działaniach.

WSPÓŁPRACA

Partnerstwa przywiązują dużą wagę do współpracy z Urzędami Pracy. Planuje się utrzymywanie dobrych relacji z prywatnymi przedsiębiorcami. Część Partnerstw przewiduje stosowanie takich instrumentów jak roboty publiczne, prace interwencyjne i prace społecznie użyteczne. Zawody preferowane przez projektodawców to głównie: technolog prac budowlano-wykończeniowych, magazynier, spawacz, pracownik ochrony, operator wózków widłowych, konserwator zieleni, pracownik gastronomii, a także pracownik opiekuńczo-pomocowy. Kompetencje i kwalifikacje otwierające drogę do tych zawodów można stosunkowo szybko zdobyć poprzez kursy, szkolenia i praktykę, a tym samym zatrudnienie, nawet bez jakiegokolwiek wykształcenia.

ZATRUDNIENIE

Zwieńczeniem podejmowanych działań jest zdobycie przez osobę bezdomną zatrudnienia. Zatrudnienie wspierane jest pośrednią formą prowadzącą osobę bezdomną do zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Część Partnerstw przewiduje zatrudnienie beneficjentów w trakcie trwania projektu. Większość z nich zakłada osiągnięcie wskaźników w tym zakresie zazwyczaj na poziomie 10% ogólnej liczby beneficjentów objętych projektem.

TRENING EKONOMICZNY

Ważnym elementem docenianym przez Partnerstwa jest edukacja i trening ekonomiczny zarówno w sferze przedsiębiorczości społecznej, własnej działalności gospodarczej, jak i w wymiarze prywatnym. Umiejętność gospodarowania środkami finansowymi wpłynąć ma na zwiększenie szans osób bezdomnych na usamodzielnienie.

INTEGRACJA W KULTURZE

Niektórzy projektodawcy pamiętają o znaczeniu działań integracyjnych, kulturalnych i sportowych w procesie wychodzenia z bezdomności, co jak pokazuje praktyka, ściśle koresponduje z aktywnością, mobilnością zawodową, a w końcowym efekcie niezależnością ekonomiczną i społeczną osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

STANDARD ZDROWIA

Usługi w zakresie Standardu Zdrowia obejmują potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, opiekę hospicyjną, profilaktykę i terapię uzależnień od substancji psychoaktywnych, przedmedyczną pomoc doraźną, pielęgniarską opiekę długoterminową oraz opiekę zdrowotną świadczoną w placówkach dla osób bezdomnych wymagających opieki lekarskiej, pielęgniarskiej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

W odniesieniu do potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w sytuacji gdy niezbędna jest usługa medyczna czy hospitalizacja, zaproponowano rozwiązania mające na celu szybkie i skuteczne udzielenie pomocy oraz pokazano ścieżki odzyskania ponoszonych kosztów.

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

Standardy z zakresu profilaktyki i terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych opracowano przedstawiając sprawdzone metody pracy, odnosząc je do specyficznej sytuacji osób bezdomnych. Standard rekomenduje wprowadzenie kompleksowego podejścia, które oprócz uzależnień uwzględnia także inne problemy charakterystyczne dla tej grupy. Stosowanie zaproponowanych rozwiązań wymaga zastosowania całościowego podejścia – zgodnego z biopsychospołecznym modelem zdrowia i choroby.

POMOC DORAŻNA, OPIEKA PIELĘGNIARSKA

Zapisy dotyczące przedmedycznej pomocy doraźnej i pielęgniarskiej opieki długoterminowej zawierają szczegółowe wskazanie warunków świadczenia usług z tego zakresu oraz wymaganych kwalifikacji kadry (także tzw. nieprofesjonalistów). Zawierają procedury postępowania dotyczące najczęściej spotykanych dolegliwości i schorzeń występujących u osób przyjmowanych do placówek dla bezdomnych. W przy-

padku osób obłożnie chorych opisano działania zmierzające do zapewnienia świadczeń w środowisku domowym, przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji, a także radzenia sobie z niepełnosprawnością.

Opis usługi hospicyjnej dotyczy domowego hospicjum w placówkach dla osób bezdomnych. Wskazano na przepisy, które umożliwiają objęcie podopiecznych usługą leczenia bólu oraz mającą na celu poprawę zdrowia somatycznego.

OPIEKA LEKARSKA

W Standardzie Zdrowia mówi się również o wprowadzaniu usług z zakresu opieki zdrowotnej skierowanej do osób wymagających opieki lekarskiej, pielęgniarskiej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej w istniejących lub nowopowstających placówkach dla bezdomnych poprzez wdrażanie nowych (rekomendowanych) Standardów, uwzględniających złożone problemy zdrowotne.

GDZIE WDRAŻANE

Spośród 19 Partnerstw Lokalnych, które w fazie pilotażu wdrażają Model gswb, jedenaście z nich realizuje wybrane Standardy z zakresu zdrowia. Są to następujące gminy: Białystok, Białogard, Częstochowa, Jarosław, Kielce, Kraków, Lwówek, Piła, Stargard Szczeciński, Strzelce Opolskie, Zabrze.

ODZIAŁYWANIA TERAPEUTYCZNE – UZALEŻNIENIA

Większość Partnerstw Lokalnych przewiduje tworzenie terapeutycznych interdyscyplinarnych zespołów w placówkach zajmujących się pomocą osobom bezdomnym uzależnionym. Tworzy to możliwość kompleksowych oddziaływań zmierzających do poprawy stanu zdrowia psychicznego i somatycznego uczestników, w tym także podniesienia skuteczności oddziaływań terapeutycznych (uzależnienie, współuzależnienie). Zatrudnieni zostaną instruktorzy/specjaliści terapii uzależnień oraz psycholodzy, którzy prowadzić będą grupowe warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień. Przewidziane są też indywidualne konsultacje z terapeutą w ramach profilaktyki. Celem jest motywowanie do podjęcia terapii. Oddziaływaniami objęte będą grupy odbiorców, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Zatrudnieni psycholodzy i/lub terapeuci uzależnień prowadzić będą zarówno psychoterapię indywidualną, jak i grupową. Rozpoczną swoje oddziaływania od postawienia prawidłowej diagnozy uzależnienia. Dwa Partnerstwa Lokalne wskazują na potrzebę współpracy z organizacjami/instytucjami zajmującymi się psychoterapią uzależnień. Taka współpraca nawiązuje do założeń Standardu, zgodnie z którym rekomenduje się tworzenie niejednorodnych grup terapeutycznych (składających się nie tylko z osób bezdomnych).

Realizacja oddziaływań z zakresu redukcji szkód w ramach standardu profilaktyki i terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych odbywać się będzie w Partnerstwach Lokalnych poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych na terenie placówek świadczących usługi na rzecz osób bezdomnych. Ciekawostką jest, że jedno z Partnerstw Lokalnych usługę tę realizuje poza placówkami, tj. w miejscach niemieszkalnych gdzie przebywają osoby bezdomne.

Partnerstwa zamierzają również opracować broszury o treści edukacyjno-informacyjnej, które osoby bezdomne otrzymają w ramach uczestniczenia w różnego typu zajęciach. Jedno z Partnerstw w ramach postrehabilitacji planuje cykl spotkań samopomocowych grup AA/NA. Superwizja kliniczna realizowana przez niezależnego, zewnętrznego specjalistę, zostanie wdrożona przez jedno Partnerstwo Lokalne.

DORAŻNA POMOC PRZEDMEDYCZNA

W obszarze dorażnej pomocy przedmedycznej, pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej oraz usług z zakresu opieki zdrowotnej skierowanych do osób wymagających opieki lekarskiej, pielęgniarskiej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej Partnerstwa przewidują zatrudnienie lekarza, pielęgniarki, wyposażenie gabinetu czy przygotowanie izolatki. Będą również realizować szkolenia opiekunów z zakresu pierwszej pomocy poszerzonej o wiedzę w pielęgnowaniu i zwalczaniu dolegliwości ściśle związanych ze sposobem i filozofią życia podopiecznych.

Jedno z Partnerstw Lokalnych zamierza nawiązać ścisłą współpracę ze studentami kierunków medycznych, którzy pod nadzorem pielęgniarek będą świadczyć pomoc przedmedyczną. Partnerstwo to przewiduje również pozyskanie studentów medycyny pracujących w charakterze wolontariuszy. W tym celu ma zostać zawarte porozumienie o współdziałaniu z lokalnym Uniwersytetem Medycznym.

EDUKACJA W ZAKRESIE DBANIA O JAKOŚĆ ŻYCIA I ZDROWIA

Partnerstwa Lokalne planują edukować z zakresu motywowania osób bezdomnych do poprawy jakości życia i dbania o stan zdrowia. Zajęcia będzie prowadził wykwalifikowany specjalista z zakresu psychoedukacji. Ponadto w ramach współpracy z placówkami ochrony zdrowia osoby bezdomne motywowane będą do korzystania z usług medycznych, jednocześnie podjęte zostaną działania w kierunku objęcia osób bezdomnych potwierdzeniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

TRANSPORT

Jedno Partnerstwo Lokalne zaplanowało wynajęcie firmy zewnętrznej do przewozu osób bezdomnych do różnego typu placówek ochrony zdrowia. Transport ten ma obejmować osoby bezdomne niekwalifikujące się do przejazdu środkami transportu sanitarnego w oparciu o zlecenie lekarza, wymagające jednak zapewnienia szczególnych warunków podczas transportu.

STANDARD STREETWORKINGU

Streetworking jest skierowany do osób przebywających poza zinstytucjonalizowanym systemem wsparcia – w miejscach niemieszkalnych. Stara się oddziaływać na grupę osób bezdomnych najbardziej wykluczonych – rozwijających swoją codzienną aktywność na ulicach miast (a czasem nawet poza nimi), przebywających w różnego rodzaju pustostanach (porzuconych zdegradowanych budowlach), ogródkach działkowych i znajdujących się na nich altanach, bunkrach, śmietnikach (altanach śmietnikowych), dworcach, piwnicach, kłatkach schodowych itp.

Standard skupia się nie tyle na profilu psychospołecznym przyszłego streetworkera, ale na formie i jakości świadczonej usługi: kompetencjach interpersonalnych streetworkera, sposobach jego zatrudniania i organizowania jego czasu pracy, szkoleniach, monitorowaniu, porach w jakich usługa jest świadczona, jej kosztów, warunków świadczenia. Standard zawiera swoiste kompendium zagadnień metodycznych – obszarów pracy streetworkera pracującego w środowisku osób bezdomnych. Ważną osią rozróżniania jest też wyróżnienie nurtów: zawodowego, samopomocowego, mieszanego.

GDZIE WDRAŻANE

W ramach pilotażowego wdrożenia Modelu gswb 11 gmin w Polsce będzie testować ten sposób pracy: Białogard, Białystok, Częstochowa, Kielce, Kraków, Radom, Słupsk, Stargard Szczeciński, Strzelce Opolskie, Warszawa Praga Południe, Zabrze.

ILU STREETWORKERÓW I JAK ZATRUDNIONYCH

W projektach Partnerstw Lokalnych znajdujemy plany zatrudnienia od 2 do 6 streetworkerów. Jedna z gmin planując zaangażowanie 2 streetworkerów przewiduje ich pracę jedynie w wymiarze ½ etatu. W Partnerstwach Lokalnych dominuje kierunek poszukiwania nowych osób na te miejsca pracy i zatrudniania ich na specjalnie stworzonych stanowiskach (streetworker). Pojawiają się również koncepcje zmiany dotychczasowego charakteru pracy już zatrudnianych pracowników socjalnych.

Standard sugeruje określone formy zatrudnienia, jednak ich nie narzuca. Pozostawienie dużej dowolności w kreowaniu warunków pracy zaowocowało dość sporym zróżnicowaniem: znajdujemy koncepcje zatrudniania na warunkach umowy o pracę, jak i zlecenia w formie umów cywilno-prawnych, określania konkretnej liczby godzin świadczenia usługi, jak i zadaniowego jej powierzania. W różnych gminach streetworkerzy będą na ulicach miast od 2 do 7 dni w tygodniu. Pilotowane będzie szerokie spektrum formalnych aspektów działalności streetworkerów pracujących z osobami bezdomnymi.

WYSZKOLENI

Partnerstwa Lokalne przed wysłaniem w teren streetworkerów w trakcie cyklu szkoleniowego przeprowadzonego

przed rozpoczęciem właściwej pracy wyposażą ich gruntownie w niezbędną wiedzę i umiejętności. Tym samym domniemywać można, że na spotkania z osobami bezdomnymi wyjdą osoby znające realia takiej pracy, które w środowisku ludzi bezdomnych będą jedynie szlifować i rozwijać swój warsztat, a nie uczyć się zachowań w terenie.

W KOALICJI

Streetworker nie jest w stanie skutecznie świadczyć wsparcia samodzielnie, bez szerokiej sieci koalicjantów, będących przedstawicielami różnych specjalizacji. Partnerstwa w pilotażowych wdrożeniach przewidują szeroką współpracę ze służbami mundurowymi (w tym wspólne patrole), ale i działania partnerskie, w które zaangażowani będą specjaliści z zakresu psychologii czy terapii uzależnień. Tym samym streetworker będzie nie tyle samoistnym pomagaczem oddziaływującym w środowisku funkcjonowania osób bezdomnych, ale łącznikiem pomiędzy tymi osobami a specjalistami oferującymi szerokie wsparcie w zakresie jakiegoś problemu tych osób wymaga. Takie organizowanie sieci wsparcia uwiarygadnia ofertę pomocową kreśloną przez streetworkera. Nie bez znaczenia pozostaje także wpływ takiego podejścia na pobudzanie motywacji osób najbardziej wykluczonych do zmiany swojej aktualnej sytuacji życiowej – oto kreślony zostaje przed oczami obraz przyszłości, w której możliwe jest radzenie sobie z potencjalnymi trudnościami.

HIGIENA EMOCJI

W pilotażowych wdrożeniach streetworkerzy liczyć mogą na cykliczną superwizję, w domyśle prowadzoną przez specjalistów zewnętrznych. Choć ich częstotliwość jest różna (zazwyczaj mieści się ona w przedziale raz na kwartał do raz na miesiąc), to jednak traktować to należy jako istotne z punktu widzenia przyszłych rekomendacji zróżnicowanie – dotychczas nie wypracowano dobrych praktyk związanych z superwizowaniem streetworkerów i to właśnie pilotażowe jego wdrożenie może dać podpowiedzi pozwalające na konstruowanie późniejszych rozwiązań.

ZAWODOWO – SAMOPOMOCOWO?

Streetworking wdrażany będzie głównie w dwóch, z trzech nurtów: zawodowym i mieszanym. W aplikacjach gminnych trudno doszukać się planów realizacji streetworkingu w nurcie samopomocowym, nie oznacza to jednak, że nurt taki nie będzie pilotażowo realizowany. Standard nosi znamiona narzędzia uniwersalnego, pozwalającego budować bardzo różnorodne zespoły streetworkerskie.

NA ZAKOŃCZENIE – NA ZEWNĄTRZ ▶ Na koniec warto pokazać działania, które choć nie są wprost rekomendowane, to jednak warte są rozważenia i szerszego pokazania – promocja działań streetworkerskich. Bardzo cennym pomysłem wydaje się pokazywanie pracy streetworkerów z wykorzystaniem sieci www poprzez stworzenie specjalnej zakładki na stronie internetowej jednego z Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej. W zamyśle twórców pomysłu zakładka ta ma stać się swoistym narzędziem dialogu pomiędzy streetworkerami a społecznością lokalną. Na dzień dzisiejszy ma umożliwiać przekazywanie do streetworkerów informacji o miejscach pobytu osób bezdomnych, ale nic nie stoi na przeszkodzie, by stało się to zaczynem szerokiej współpracy i odnalezienia w społeczności ważnego partnera w szeroko rozumianym systemie wsparcia osób bezdomnych.

0 Partnerstwach Lokalnych

Poniżej Czytelnik znajdzie wyczerpującą listę Partnerstw Lokalnych realizujących pilotażowe wdrożenia. Prócz miejscowości, w których testowane będą gminne modele prezentujemy również statystyki o wielkości gminy, skali bezdomności. Bardzo ważną informacją jest ta dotycząca zakresu wdrożeń – ile standardów dane Partnerstwo testuje. Widać, że zakres Standardów testowanych przez Partnerstwa Lokalne waha się od dwóch do sześciu. Zamieszczono też dane o wielkości budżetów wdrożeń.

BIAŁOGARD	CZTERY KĄTY – Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności w Białogardzie
liczba mieszkańców	24 734
wielkość partnerstwa	średnie
skala bezdomności	około 55 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miasto Białogard
partnerzy	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie • Centrum Integracji Społecznej w Białogardzie z ramienia Stowarzyszenia Pomocy PRZYTULISKO w Białogardzie • TEEN CHALLENGE Chrześcijańska Misja Społeczna Oddział w Białogardzie
planowany budżet	734 097,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zdrowia • Standard Streetworkingu • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej
BIAŁYSTOK	Białystok na rzecz wychodzenia z bezdomności
liczba mieszkańców	295 198
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 500 osób (200 to bezdomność pozainstytucjonalna)
lider partnerstwa lokalnego	Miasto Białystok
partnerzy	<ul style="list-style-type: none"> • CARITAS Archidiecezji Białostockiej • ELEOS Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej • Fundacja SPE SALVI • Stowarzyszenie KU DOBREJ NADZIEI • Fundacja Edukacji i Twórczości
planowany budżet	999 966,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zdrowia • Standard Streetworkingu • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

CZĘSTOCHOWA**Standardy w bezdomności – nowa jakość**

liczba mieszkańców

239 319

wielkość partnerstwa

duże

skala bezdomności

około 500 osób

lider partnerstwa lokalnego

Urząd Miasta Częstochowy

partnerzy

- Fundacja Chrześcijańska ADULLAM
- Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy AGAPE

planowany budżet

999 735,95 zł

wdrażane standardy

- Standard Zdrowia
- Standard Streetworkingu
- Standard Zatrudnienia i Edukacji
- Standard Partnerstw Lokalnych
- Standard Pracy Socjalnej
- Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

DĄBROWA GÓRNICZA**Bliżej domu – model wychodzenia z bezdomności**

liczba mieszkańców

123 463

wielkość partnerstwa

duże

skala bezdomności

około 175 osób (110 to bezdomność instytucjonalna, 65 pozainstytucjonalna)

lider partnerstwa lokalnego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej

partnerzy

CARITAS Diecezji Sosnowieckiej

planowany budżet

750 000,00 zł

wdrażane standardy

- Standard Zatrudnienia i Edukacji
 - Standard Partnerstw Lokalnych
 - Standard Pracy Socjalnej
 - Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej
-

GDAŃSK	Bezdomność, do widzenia
liczba mieszkańców	456 967
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 685 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku
partnerzy	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne PROMETEUSZ • Towarzystwo Wspierania Potrzebujących PRZYSTAŃ
planowany budżet	997 900,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

JAROSŁAW	Jarosławskie partnerstwo na rzecz wychodzenia z bezdomności
liczba mieszkańców	39 146
wielkość partnerstwa	średnie
skala bezdomności	około 90 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu
partnerzy	Fundacja Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II WZRASTANIE
planowany budżet	749 995,81 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zdrowia • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

KIELCE**Pilotażowe wdrożenie standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowanie Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności przez Kieleckie Partnerstwo Lokalne**

liczba mieszkańców	97 257
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 670 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
partnerzy	<ul style="list-style-type: none">• Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Kieleckie• Fundacja POMOST
planowany budżet	999 988,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none">• Standard Zdrowia• Standard Streetworkingu• Standard Zatrudnienia i Edukacji• Standard Partnerstw Lokalnych• Standard Pracy Socjalnej• Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

KRAKÓW**Druga Szansa**

liczba mieszkańców	756 183
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 2 200 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie
partnerzy	<ul style="list-style-type: none">• Stowarzyszenie Lekarze Nadziei• Polski Komitet Pomocy Społecznej• Dzieło Pomocy św. Ojca Pio• Fundacja Dzieło Pomocy św. Ojca Pio
planowany budżet	999 982,89 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none">• Standard Zdrowia• Standard Partnerstw Lokalnych• Standard Pracy Socjalnej• Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

L W Ő W E K	Partnerzy bezdomnych
liczba mieszkańców	9 263
wielkość partnerstwa	małe
skala bezdomności	około 100 osób
lider partnerstwa lokalnego	Gmina Lwówek
partnerzy	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Pomocy i Integracji Bezrobotnych LEPSZA PRZYSZŁOŚĆ • Fundacja Gospodarstwo Edukacji Ekologicznej • Stowarzyszenie Integracji Społeczności Lokalnych WIELKOPOMOC
planowany budżet	400 000,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zdrowia • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

N O W E	Z ulicy do domu
liczba mieszkańców	10 681
wielkość partnerstwa	średnie
skala bezdomności	około 30 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowem
partnerzy	<ul style="list-style-type: none"> • Zarząd Miejsko-Gminny Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Nowem • Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK
planowany budżet	399 971,45 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

PIŁA	Razem możemy więcej
liczba mieszkańców	218 672
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 205 osób (140 bezdomność instytucjonalna, 65 pozainstytucjonalna)
lider partnerstwa lokalnego	Gmina Piła / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile
partnerzy	Akcja Humanitarna ŻYCIE Oddział w Pile
planowany budżet	744 033,43 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zdrowia • Standard Streetworkingu • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

RADOM	Radom – siła w partnerstwie
liczba mieszkańców	218 672
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 100 osób
lider partnerstwa lokalnego	Gmina Miasta Radomia / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu
partnerzy	CARITAS Diecezji Radomskiej
planowany budżet	921 515,81 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Streetworkingu • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej

SŁUPSK	Bezdomność – wspólny problem
liczba mieszkańców	93 145
wielkość partnerstwa	średnie
skala bezdomności	około 230 osób
lider partnerstwa lokalnego	Urząd Miejski w Słupsku
partnerzy	<ul style="list-style-type: none"> • Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Słupsku • Stowarzyszenie HORYZONT
planowany budżet	749 997,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Streetworkingu • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

STARGARD SZCZECIŃSKI	Pilotażowe wdrożenie standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowanie Modelu GSWB
liczba mieszkańców	67 792
wielkość partnerstwa	średnie
skala bezdomności	około 200 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miasto Stargard Szczeciński
partnerzy	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum Socjalne CARITAS w Stargardzie Szczecińskim • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim
planowany budżet	617 152,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zdrowia • Standard Streetworkingu • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

STRZELCE OPOLSKIE	Razem przeciw wykluczeniu społecznemu
liczba mieszkańców	31 177
wielkość partnerstwa	średnie
skala bezdomności	około 100 osób
lider partnerstwa lokalnego	Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich
partnerzy	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej BARKA
planowany budżet	749 960,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Zdrowia • Standard Streetworkingu • Standard Zatrudnienia i Edukacji • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej • Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

WARSZAWA – URSUS	Ursusowskie partnerstwo drogą do lepszego życia
liczba mieszkańców	50 350
wielkość partnerstwa	średnie
skala bezdomności	około 60 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miasto Stołeczne Warszawa / Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy
partnerzy	Kamilińska Misja Pomocy Społecznej
planowany budżet	724 926,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none"> • Standard Partnerstw Lokalnych • Standard Pracy Socjalnej

WARSZAWA – PRAGA POŁUDNIE TWÓJ DOM – partnerstwo na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością w Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy

liczba mieszkańców	176 404
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 130 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miasto Stołeczne Warszawa/ Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy
partnerzy	<ul style="list-style-type: none">• CARITAS Diecezji Warszawsko-Praskiej• Stowarzyszenie Centrum Informacji Społecznej CIS• Stowarzyszenie Penitencjarne PATRONAT Oddział w Warszawie
planowany budżet	1 000 000,00 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none">• Standard Streetworkingu• Standard Zatrudnienia i Edukacji• Standard Partnerstw Lokalnych• Standard Pracy Socjalnej• Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

WŁOCŁAWEK**Nasza szansa**

liczba mieszkańców	116 914
wielkość partnerstwa	duże
skala bezdomności	około 215 osób
lider partnerstwa lokalnego	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku
partnerzy	CARITAS Diecezji Włocławskiej
planowany budżet	990 895,99 zł
wdrażane standardy	<ul style="list-style-type: none">• Standard Partnerstw Lokalnych• Standard Pracy Socjalnej• Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

ZABRZE**Otwarte drzwi**

liczba mieszkańców

186 913

wielkość partnerstwa

duże

skala bezdomności

około 250 osób

lider partnerstwa lokalnego

Miasto Zabrze /Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

partnerzy

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Zabrzeńskie

planowany budżet

1 000 000,00 zł

wdrażane standardy

- Standard Zdrowia
- Standard Streetworkingu
- Standard Zatrudnienia i Edukacji
- Standard Partnerstw Lokalnych
- Standard Pracy Socjalnej
- Standard Mieszkalnictwa i Pomocy Doraźnej

Partnerzy zadania 4

Organizacje partnerskie w projekcie systemowym 1.18
Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej zadanie nr 4 – w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich to wyspecjalizowana jednostka Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Jej zadaniem jest pośredniczenie w procesie realizacji części projektów dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Działania swe opiera głównie o Program Operacyjny Kapitał Ludzki, którego celem jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej, czyli rozwój zasobów ludzkich.

Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności to partnerstwo publiczno-społeczne zrzeszające 42 podmioty, ustanowione w celu rozwiązywania problemu bezdomności. Forum tworzą dostawcy usług dla ludzi bez domu w różnych sferach np. zdrowia, wsparcia społecznego, mieszkalnictwa, zatrudnienia oraz jednostki tworzące regionalną politykę społeczną, a także naukowe, diagnozujące i badające zjawisko bezdomności. Partnerstwo jest zarejestrowaną fundacją współpracującą z wieloma podmiotami na poziomie lokalnym, krajowym oraz europejskim.

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta to niezależna, katolicka organizacja pozarządowa posiadająca status Organizacji Pożytku Publicznego. Powstała w 1981 r., jako jedna z pierwszych zajmujących się problematyką bezdomności i pomocy osobom najuboższym.

Stowarzyszenie MONAR jest organizacją pozarządową, apolityczną, działającą na terenie całej Polski. Pierwszy ośrodek dla osób uzależnionych pod nazwą MONAR, utworzony został w 1978 r. przez Marka Kotańskiego. Stał się początkiem nowego Ruchu Społecznego na rzecz przeciwdziałania narkomanii. W ramach organizacji działa Ruch na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności MARKOT.

CARITAS Diecezji Kieleckiej jest odrębnym, w pełni autonomicznym podmiotem prawa kościelnego i cywilnego. Została powołana jako trzecia CARITAS diecezjalna w kraju. Nadrzędnym celem CARITAS jest realizacja przykazania miłości bliźniego, które winno być odnoszone do każdego człowieka bez względu na jego przekonania, wyznanie, narodowość czy rasę.

Założyciele **BARKI** tworzyli środowiska, struktury społeczne, w których „zapomniani oraz niechciani” członkowie społeczeństwa mieliby szansę rozwoju osobistego i społecznego. Celem Sieci jest wspieranie i reprezentowanie zrzeszonych w niej organizacji pozarządowych działających na rzecz integracji zawodowej i społecznej, w szczególności w sprawach dotyczących rozwoju organizacji obywatelskich, a zwłaszcza samopomocowych.

Stowarzyszenie OTWARTE DRZWI działa od 1995 r. na terenie Warszawy i kraju. Jego misją jest tworzenie warunków do rozwoju, wyrównywania szans dla ludzi zagrożonych marginalizacją i wykluczonych społecznie. Szczególną troską i różnego rodzaju działaniami objęte są następujące grupy: dzieci, młodzież bezrobotna, bezdomna i niepełnosprawna. Kierowanie działań głównie do dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją wypluwa z głębokiego przekonania twórców Stowarzyszenia, iż wczesne reagowanie jest najskuteczniejszym sposobem rozwiązywania problemów społecznych.

Publikacje

wydrukowane

Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności.
O partnerstwie i gminnym standardzie
red. Ł. Browarczyk, Gdańsk 2010.

Raport z fazy diagnozy.
Kondycja i dobre praktyki pomocy ludziom bezdomnym
w sześciu obszarach: streetworking, praca socjalna, mieszkalnictwo
i pomoc doraźna, partnerstwa lokalne, zdrowie, zatrudnienie
i edukacja
red. R. Stenka, Gdańsk 2011.

Problem bezdomności w Polsce.
Wybrane aspekty – diagnoza Zespołu Badawczego
red. M. Dębski, Gdańsk 2011.

elektroniczne

30 Diagnoz lokalnych
dostępnych pod adresem:
www.pfwb.org.pl/2012/03/bezdomnosc-w-partnerstwach-lokalnych-zdiagnozowana/

O partnerstwach lokalnych i gminnych modelach Pilotażowe wdrożenia

REDAKCJA Łukasz Browarczyk

AUTORZY Magdalena Czochara, Elżbieta Szadura-Urbańska,
Marta Stefaniak-Łubianka, Rafał Stenka,
Renata Kaczmarczyk, Justyna Budzyńska-Gawron

KOREKTA JĘZYKOWA Aleksandra Maj

OPRACOWANIE GRAFICZNE/SKŁAD Marta Malesińska

DRUK

Drukarnia MISIURO
80-518 Gdańsk, ul. Gdańska 29
tel./faks 58 342-26-18
www.misiuro.pl

WYDAWCA

Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności
www.pfwb.org.pl

Gdańsk 2012

1.18 Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej
zadanie nr 4 – w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie
modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności

PUBLIKACJA WSPÓLFINANSOWANA PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ W RAMACH
EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA BEZPŁATNIE

1.18 Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej zadanie nr 4 – w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA BEZPŁATNIE

PUBLIKACJA WSPÓŁFINANSOWANA PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

KAPITAŁ LUDZKI
CZŁOWIEK – NAJLEPSZA INWESTYCJA!

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

